

Г-ЖА МИХАЕЛА ДОЦОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
52-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

0934
[Signature]

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 79, ал. 1 и 3 и чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България, във връзка с чл. 36 и сл. от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание (ПОДНС), внасяме проект на решение за създаване на Временна парламентарна анкетна комисия за установяване на данни и обстоятелства относно нерегламентирано влияние върху политически, икономически и обществени процеси от страна на икономическо - олигархичен кръг „Капитал“, оглавяван от олигарха Иво Георгиев Прокопиев.

Молим, проектът на решение да бъде предоставен за разглеждане и гласуване, съгласно установения ред.

05.05.2026 г.

ВНОСИТЕЛИ:

Халил Келифов
Алтея Сабри
Ангелия Вели
Халил Халил
Иво Чане
Димитър Янев

РЕШЕНИЕ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ВРЕМЕННА ПАРЛАМЕНТАРНА АНКЕТНА КОМИСИЯ ЗА УСТАНОВЯВАНЕ НА ДАННИ И ОБСТОЯТЕЛСТВА ОТНОСНО НЕРЕГЛАМЕНТИРАНО ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ ПОЛИТИЧЕСКИ, ИКОНОМИЧЕСКИ И ОБЩЕСТВЕНИ ПРОЦЕСИ ОТ СТРАНА НА ИКОНОМИЧЕСКО - ОЛИГАРХИЧЕН КРЪГ „КАПИТАЛ“, ОГЛАВЯВАН ОТ ОЛИГАРХА ИВО ГЕОРГИЕВ ПРОКОПИЕВ

На основание чл. 79, ал. 1 и 3 и чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България, във връзка с чл. 36 и сл. от ПОДНС, както и с оглед осъществяване на парламентарния контрол и гарантиране на принципите на прозрачност, отчетност и върховенство на правото, предлагаме следния проект на решение:

НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ РЕШИ:

1. Създава се Временна парламентарна анкетна комисия за установяване на данни и обстоятелства относно нерегламентирано влияние върху политически, икономически и обществени процеси от страна на икономическо - олигархичен кръг „Капитал“, асоцииран с олигарха Иво Георгиев Прокопиев.

2. Комисията има за задача:

1. да събере, анализира и систематизира всички налични данни и факти;
2. да извърши изслушвания на длъжностни лица, експерти и представители на обществени организации;
3. да изиска и събере документи, справки и информация от държавни органи и институции;
4. да установи механизмите, формите и степента на евентуално влияние върху публичната власт;
5. да извърши правен анализ за съответствие на установените практики с действащото национално и европейско законодателство;
6. да формулира конкретни препоръки за законодателни и институционални мерки.

3. Всички държавни органи, включително органите на изпълнителната власт, независимите регулатори и органите на съдебната власт, са длъжни да оказват пълно съдействие на комисията.

4. Срокът за работа на комисията е 6 месеца от датата на нейното създаване, като при необходимост може да бъде удължен с решение на Народното събрание.

5. Комисията изготвя и внася в Народното събрание подробен доклад за резултатите от своята дейност, съдържащ фактически констатации, правни изводи и предложения.

6. При установяване на данни за извършени престъпления или административни нарушения, комисията незабавно сезира компетентните органи.

7. Докладът на комисията се публикува публично, с изключение на информацията, представляваща държавна или служебна тайна, съгласно приложимото законодателство.

8. Временната анкетна комисия се състои от 12 народни представители, избрани на паритетен принцип - по двама от всяка парламентарна група.

ВНОСИТЕЛИ:

Хамид Кайлифов
Айтмен Сабри
Атиджие Вели
Хамид Хамид
Иво Камб
Анжен Яменов

МОТИВИ

Почти 20 години в обществено-политическото пространство неотменно при дефинирането на понятието „олигархичен модел“ присъства т.нар. кръг „Капитал“, оглавяван от олигарха Иво Прокопиев. В продължение на този период се натрупва значителен обем публикации, анализи и обществени сигнали, които очертават модел на влияние, надхвърлящ рамките на легитимното участие в икономическия и обществен живот.

Този кръг е сочен като неотменна част от управленските процеси в страната през значителен период от време след 2009г., чрез инфилтриране на свързани с „Капитал“ лица в политическата система, както и в законодателната, изпълнителната, местната и съдебната власт. В публичното пространство се утвърди разбирането, че характерна особеност на този модел е изграждането на цялостна екосистема от взаимосвързани структури – политически партии, медии, неправителствени организации, експертни мрежи и икономически субекти, функциониращи паралелно на държавата и взаимодействащи с нея по начин, който поражда обосновани и доказуеми съмнения за зависимости.

В този контекст и с оглед необходимостта от изясняване на конкретните механизми на влияние, следва да се установи ролята на Иво Прокопиев при учредяването, управлението и функционирането на ПП „Да, България“ и ПП „Продължаваме промяната“, с оглед разкритията от сбирките на неформалния кръг „Арго“ през 2016г., които верифицират прякото ангажиране на Прокопиев с партийния инженеринг, заедно с познати политически лица като Христо Иванов, Радан Кънев, Трайчо Трайков, Антоанета Цонева и Николай Стайков. Обсъжданията на тези неформални сбирки съдържат индикации за стратегическо планиране на политическо представителство чрез т.нар. „партиен инженеринг“ и независимо от различните оценки, липсата на официална парламентарна проверка оставя множество въпроси без отговор.

Описваният модел често се определя като пример за т.нар. „завладяна държава“, при който формално независими институции могат да бъдат поставени под влиянието на неформални центрове на власт, докато публично се прокламира идеология на либерално развитие и върховенство на правото. В този контекст в обществото се поставят въпроси относно степента, в която този модел е намерил проявление в управленските конфигурации до настоящия момент, включително и в назначеното на 19 февруари 2026г. служебно правителство с премиер Андрей Гюров. Пословичен пример за задкулиското влияние на кръга „Капитал“ и Прокопиев върху изпълнителната власт е станалият публично известен през 2016г. факт, че именно Иво Прокопиев е посочил няколко от министрите и в първия кабинет на премиера Бойко Борисов. За всички следващи коалиционни кабинети с участието на ПП „Да, България“ и/или ПП

„Продължаваме промяната“, също публично се коментира, че Прокопиев е определял министрите от тяхната квота.

Възстановяването на държавността и възвръщането на доверието към институциите е невъзможно без изясняване на генезиса и мащабите на проникване на олигархичния кръг „Капитал“, включително чрез механизми, представяни като партньорство с неправителствения сектор - огромен брой НПО-та са пряко или непряко свързани с този кръг, като много кадри на „Капитал“ се инфилтрират в неправителствения сектор с цел осигуряване на зависимости и кординирано действие (примери за бивши или настоящи журналисти на вестник „Капитал“ преминали в НПО сектора - Николай Стайков (съосновател на НПО „Антикорупционен фонд“), Росен Босев (член на УС на НПО „Антикорупционен фонд“), Мария Черешева (съосновател и член на ръководния орган на НПО „Асоциация на европейските журналисти – България“), Лора Филева (член на НПО „Асоциация на европейските журналисти“), Иван Бедров (бивш член на УС на Фондация „Отворено общество – София“) и други. Данни и анализи сочат, че няма сфера на общественно-икономическия живот, която да не е обект на това скрито и дори явно влияние – финанси, икономика, енергетика, строителство, образование, култура, информационни технологии, здравеопазване, международни отношения, медии, изборни процеси и правосъдие. В тази връзка, като съществен елемент от анализа на посочения модел, следва да се проучи ролята му върху създаването на мрежи за влияние и лобистки практики, посредством функционирането на голям брой неправителствени организации, осъществяващи дейност предимно в следните области – медии, образование, екология, местно самоуправление, икономическа политика и енергетика, правосъдие, социология, изборни процеси и външна политика.

Особено сериозни са обществените опасения по отношение на финансирането и неговите канали. Поставят се въпроси дали чрез пряко или косвено финансиране, включително чрез чуждестранни донори (основно грантове от Фондация „Отворено общество“ на Джордж Сорос, Фондация „Америка за България“ и USAID (Американска агенция за международно развитие)), свързани дружества, медийни инструменти и неправителствени организации, не се изграждат зависимости, които впоследствие се материализират в политическо влияние, кадрови назначения и благоприятни регулаторни решения. В този смисъл следва да бъде изяснено дали съществуват устойчиви модели на финансиране, които заобикалят принципите на прозрачност и отчетност. В допълнение към горното и с оглед необходимостта от финансова проследимост, мониторингът за управление на средствата по европейски програми позволява изготвянето на цялостен анализ, който да установи приблизителния размер на финансовите средства, които в изминалите над две десетилетия са били обект на усвояване от структурите, свързани пряко и/или косвено с олигархичния модел „Капитал“.

Кръгът „Капитал“ в редица анализи е определян като фактор с доминиращо присъствие в медийната среда. Влиянието му надхвърля рамките на формалната собственост върху конкретни издания („Дневник“ и „Капитал“). Налице са опасения за координирано използване на юридически несвързани медии (печатни издания и интернет сайтове), на традиционни и дигитални канали, включително социални мрежи, с цел

формиране и насочване на общественото мнение чрез значителен финансов и технологичен ресурс. Подобен модел, ако бъде потвърден, представлява риск за плурализма и демократичния процес, тъй като създава условия за скрит натиск върху всяка управляваща конфигурация, включително за настоящата в 52-то Народно събрание.

В публичното пространство съществуват и последователни примери, че икономически субекти, възприемани като конкуренти на кръга „Капитал“ или опоненти на партиите, политиките и/или политиките, възприемани като политически инженеринг на същия кръг, са обект на системен натиск, проявяващ се под различни форми - интензивни негативни медийни кампании, институционални действия, регулаторен натиск и дори международно позициониране на отрицателни наративи. Аналогичен подход се прилага и по отношение на политически опоненти, които са подлагани на координиран натиск чрез съчетание от медийни, граждански и институционални механизми. Тези механизми изискват проверка, защото тяхната повторемост и обществен отзвук не могат да бъдат пренебрегнати.

Когато олигархичният кръг „Капитал“ не участва пряко в управлението, според редица публични оценки се наблюдават процеси на координирана ескалация на обществено напрежение, включително чрез активизиране на медийни и привидно граждански инструменти, които в крайна сметка водят до политическа дестабилизация. Липсата на институционален анализ и противодействие на тези процеси задълбочава недоверието в държавността.

Събитията, разиграли се преди по-малко от три месеца на хижа „Петрохан“, както и последвалите публични разкрития за връзки между сектантско-педофилската група с публични лица, финансиране и влияние върху институции, допълнително засилиха обществените съмнения за наличие на дълбоко вкоренени зависимости. Този случай ясно показва, че е нужна задълбочена и безпристрастна проверка на влиянието на кръга „Капитал“ над държавния апарат, което може да извърши единствено компетентен парламентарен орган.

В обществения дебат се поставя и въпросът за влиянието върху ценностната и културна среда, включително по отношение на традиционни обществени устои, като част от по-широка картина на социална трансформация, която следва да бъде анализирана в контекста на всички останали процеси. Кой, ако не българският парламент следва да защити - християнските ценности и религия, фолклорните и исторически традиции, българското семейство.

Държавните институции към настоящия момент не са предоставили цялостен и системен отговор на тези въпроси. Липсата на координиран подход за изследване и осветяване на подобни твърдения създава усещане за безнаказаност и подкопава доверието на гражданите. В същото време всекидневният обществен опит показва, че съмнението за наличие на зависимости е широко разпространено, но недостатъчно проучено.

В рамките на този анализ следва да се извърши проучване на сферите на влияние на олигархичния кръг „Капитал“ и конкретно на лицето Иво Георгиев Прокопиев в областта на финансовите услуги, енергетиката и недвижимите имоти през групата „Алфа

Финанс Холдинг“ АД и следните търговски дружества - „Финансиа груп“, „Лендмарк“ и „Соларпро“, „Токи Сторидж“, „Дунавски индустриален парк“, „Булброкърс“, „Алфа Енерджи Холдинг“, „Реналфа“, както и да се вземе предвид дейността на основното предприятие на групата „Каолин“ - монополист в производството на каолинова суровина, скандално приватизирано през 1999г. чрез РМД на силно занижена цена и продадено през 2012г. на чуждестранен купувач за 140 млн. лева. В този смисъл да се проучат начините на придобиване на активи, в т.ч. земеделски земи, промишлени терени, недвижими имоти и други във всички дружества, в които според Търговския регистър Иво Прокопиев и свързани с него лица, имат регистрирано участие. Публичните данни сочат, че е възможно кръгът „Капитал“ да има осигурено, включително чрез държавна протекция, господстващо положение в областта на енергетиката, което освен елемент от националната сигурност, е сектор, който има пряко отражение върху социалното и финансово състояние на цялото българско общество (според публични данни 13 свързани с Прокопиев енергийни дружества са получавали от “Фонд сигурност на електроенергийната система“ в периода 2010 – 2021г. огромни по размер премии).

Наред с това да се извърши проучване за скрити собственици и в други търговски дружества, свързани исторически с Прокопиев и кръга „Капитал“, опериращи в различни сфери на стопанска дейност, вкл. в различни офшорни зони по света – Република Кипър, Малта, Люксембург и Сингапур, като Wyclef Holding Limited, Stallberg Investment Limited, Hanford Consultancy Limited, Immobilien Progress Management S.A., Landmark Property Management S.A. и много други.

Генезисът на олигархичния кръг „Капитал“ произлиза от криминалната приватизация, при която държавното имущество бе придобито на занижени цени от наследници на бившата комунистическа номенклатура и Държавна сигурност. В този смисъл, анкетната комисия следва да установи какви са мащабите на придобитите от кръга „Капитал“ държавни активи в началото на Прехода, както и защо над 30 години след началото на криминалната приватизация, няма успешно разследване. Примерите в тази област са множество – от приватизацията на дялове в електроразпределителните дружества, мине се през скандалните сделки за придобиване на активи от дружествата „Каолин“ и „Дамяница“ и се стигне до схеми на пенсионноосигурителни дружества – още през 2013г. ПОК “Доверие“ е санкционирана от КФН да не извършва репо - сделки с акции на „Каолин“ АД, поради съмнение за източване.

Временната парламентарна комисия следва да изиска и всички наказателни, административни и данъчни дела, които прокуратурата, следствените и други държавни органи (включително Комисията за финансов надзор) са водили спрямо Прокопиев и кръга около него през изминалите десетилетия. Дори и да се приеме, че не са налице достатъчно данни за неговото осъждане, следва публично достойние да станат мотивите за неговото оневиняване и/или отказ от привличането му към наказателна отговорност и/или бездействие на правораздавателните органи, както и дали това не е извършено именно чрез скрито влияние над органите на съдебната власт, чрез използване на мрежата от НПО-та и медии, свързани с олигархичния кръг „Капитал“ – множество медийни публикации през последните десет години разкриват близките отношения между бившия председател на ВКС Лозан Панов и Иво Прокопиев.

Няма сфера в икономическия, политическия и обществен живот, която да не е станала обект на домогването от олигархичния модел „Капитал“. В много случаи медиите около Прокопиев се ползват за натиск срещу инвеститори в различни сектори, докато компании, свързани с олигарха необезпокоявано развиват своята дейност. Подобен модел на натиск може да бъде установен например в енергетиката, включително активно лобиране за ликвидиране на въглищно добивната индустрия, за сметка на развиването на слънчевата енергия и изграждането на соларни и батерийни паркове, в която сфера Прокопиев има активно участие.

Всички тези данни дават достатъчно основание още в началото на работата на 52-то Народно събрание да бъде извършен всеобхватен, подробен и пълен анализ на мащабите на действително „завладяната държава“. Резултатите от работата на комисията следва да послужат като основа за предприемане на адекватни законодателни и институционални мерки, които да гарантират прозрачност, отчетност и ефективна защита на държавността от всякакви форми на нерегламентирано влияние.

В заключение, следва ясно да се заяви, че въпросът за влиянието на неформални икономически и политически кръгове върху държавното управление не е въпрос на политическа конюнктура, а въпрос на държавност. Когато в продължение на десетилетия съществуват последователни обществени съмнения за паралелни центрове на власт, когато се очертават устойчиви модели на влияние върху институции, медии и икономически процеси, без да е налице пълно и обективно изясняване на фактите, това неизбежно води до ерозия на доверието в демократичния ред.

Не може повече да съществува „сива зона“, в която ключови решения за бъдещето на държавата да се възприемат като резултат не от публичен и демократичен процес, а от задкулисни зависимости.

Създаването на временна анкетна комисия е акт на институционална отговорност. Това е инструментът, чрез който Народното събрание може да възстанови своята конституционна роля на върховен представителен орган, упражняващ контрол върху всички процеси, засягащи обществения интерес.

Днес Народното събрание е изправено пред избор - дали да защити принципите на демокрацията, прозрачността и върховенството на правото, или да допусне тяхното окончателно обезценяване чрез бездействие. Историята ясно показва, че всяко отлагане на подобни проверки води не до стабилност, а до задълбочаване на зависимостите и до подкопаване на държавността. Затова настоящото предложение следва да бъде разглеждано като необходим и неизбежен акт в защита на обществения интерес. Време е всички съмнения да бъдат изведени от сферата на внушенията и да бъдат поставени под светлината на институционалната проверка.

ВНОСИТЕЛИ:

Халил Кейлифов
Алтин Сабри
Атиджане Вели
Халил Халилов
Иво Дамбов
Анел Анелов